



1^e Bestuursrapportage 2022

27 mei 2022



Inhoud

1	Inleiding en samenvatting.....	1
2	Programma verantwoording financieel.....	12
2.1	Financieel overzicht.....	12
2.2	Toelichting.....	12
3	Bedrijfsvoering.....	16
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	16
3.2	Bezetting en ziekteverzuim.....	19
3.3	Opvolgen bevindingen accountant.....	19
3.4	Begrotingswijziging 2022.....	20

1 Inleiding en samenvatting

Voorwoord

Voor u ligt de 1e Bestuursrapportage van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) over het jaar 2022. De eerste vier maanden van 2022 hebben voornamelijk in het teken gestaan van de implementatie van het nieuwe Inkoopkader 2022. Ook de continuïteit van de JeugdzorgPlus is een dominant thema geweest de afgelopen maanden. Gemeenten, de Stichting Jeugdteams, zorgaanbieders en de SOJ staan gezamenlijk aan het begin van een transformatieproces, dat moet leiden tot passende zorg voor jeugdigen en beheersing van de kosten. Hiervoor zullen zoals blijkt uit deze BURAP nog stappen moeten worden gezet op het gebied van monitoring, sturing en aanscherping van het aanbod om de beoogde doelen te behalen. Uit de recente kamerbrief van Staatssecretaris van Ooijen over de hervorming van het stelsel van Jeugdzorg blijkt dat het aantal jongeren dat jeugdhulp ontvangt van 1 op 27 in 1997 is gestegen naar 1 op 7,5 jongeren tot 18 jaar in 2021. Deze toename wordt deels veroorzaakt door de groei van ambulante hulpverlening en van het aantal aanbieders en door het achterblijven van de uitstroom en de toename van behandelduur. Deze ontwikkelingen kennen we ook in Zuid-Holland Zuid, waarbij in onze regio de intensiteit van geleverde zorg een belangrijke factor is bij de kostenstijging in de laatste jaren. We staan we voor de opgave om samen vorm te geven aan een kwalitatief goed en beheersbaar Jeugdzorgstelsel.

We moeten constateren dat we over het jaar 2022 veel te weinig declaraties hebben binnengekregen om voor gemeenten en de regio een goede forecast te maken. Voor een belangrijk deel wordt dit veroorzaakt doordat onder meer de twee grootste aanbieders nog niet hebben kunnen declareren vanwege de implementatie van een nieuw systeem voor registratie en facturatie van zorg. De Serviceorganisatie zit hier bovenop en assisteert aanbieders daar waar mogelijk. De implementatie van de nieuwe inkoop, met een geheel nieuwe dienstencatalogus en een nieuwe methodiek van toewijzen van zorg, in combinatie met achterblijvende declaraties resulteert erin dat er financieel gezien nog geen goed beeld is van de kostenontwikkeling en de eerste voortgang in het halen van de beoogde doelen. De verwachting is dat dit zich in de periode mei – augustus 2022 gaat zetten. In deze eerste bestuursrapportage is daarom voor de prognose van de te verwachte kosten, naast beschikbare eigen informatie, ook in belangrijke mate gesteund op de prognose van zorgaanbieders, aangevuld met een inschatting van de nog te realiseren besparingen.

Verantwoordelijkheidsverdeling

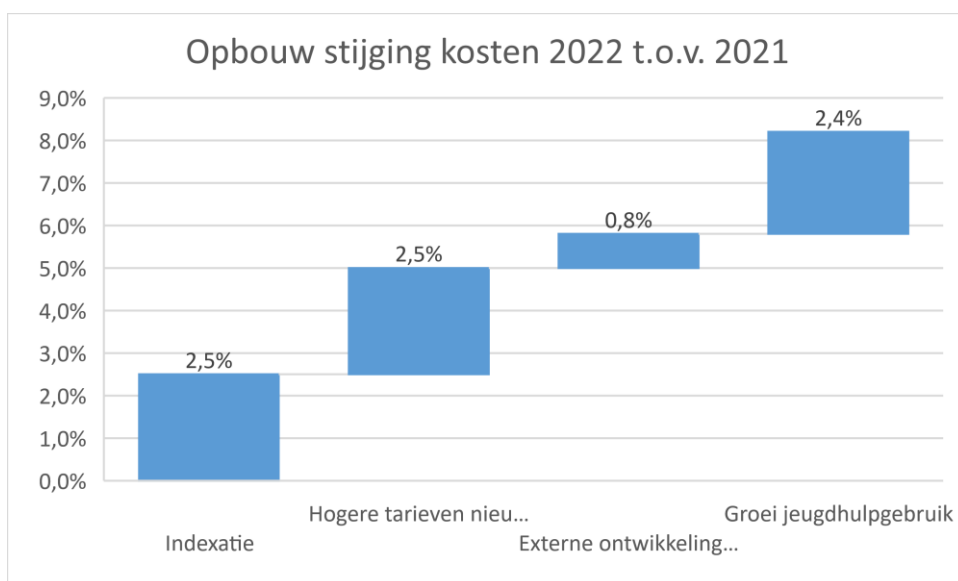
In de afgelopen jaren hebben gemeenten, Stichting Jeugdteams en gemeenschappelijke regeling / SOJ een proces doorlopen dat heeft geleid tot een duidelijkere verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij niet alleen de SOJ, maar ook de gemeenten zelf en de Stichting Jeugdteams hun aandeel hebben in het realiseren van de gewenste transformatie en kostenreductie van de jeugdhulp. De SOJ voert een aantal maatregelen uit die tot transformatie en kostenreductie moeten leiden. Gemeenten (al dan niet ondersteund door of onder coördinatie van het Netwerk MT Jeugd) en Stichting Jeugdteams zijn trekker van de andere maatregelen die tot transformatie en besparing moeten leiden. Wij waarderen de samenwerking met alle trekkers van de ingezette maatregelen en zijn ons ervan bewust dat we samen stevig moeten sturen om de gewenste verandering en kostenreductie te realiseren.

Gemeenteraden hebben in hun zienswijzen op begrotingswijzigingen van de SOJ gevraagd om verantwoording door de SOJ op alle ingezette maatregelen en daarmee ook op maatregelen van gemeenten en maatregelen waarvoor de SOJ niet alleen verantwoordelijk is (zoals toepassing van het normenkader door Stichting Jeugdteams en medisch verwijzers). Om te kunnen rapporteren over de realisatie van alle voorgenomen besparingen, is de SOJ deels afhankelijk van gemeenten voor het aanleveren van informatie. De SOJ is in gesprek met het Netwerk MT jeugd, om de inspanningen hiervoor op elkaar af te stemmen.

Samenvatting financieel beeld

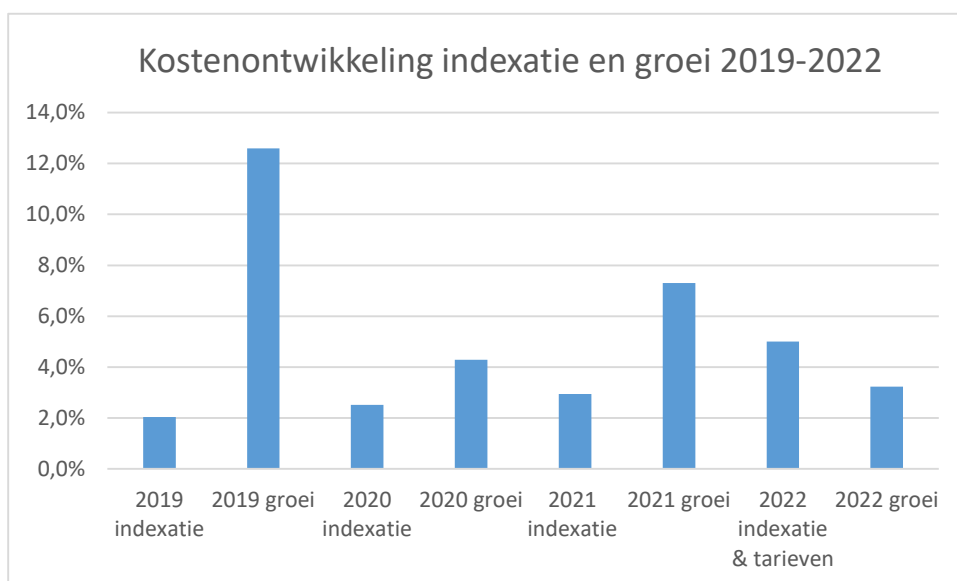
Er wordt ten opzichte van de begroting voor 2022 een overschrijding verwacht van € 10,3 mln. Hierbij wordt opgemerkt dat de rijksbijdragen ook hoger uitvallen in 2022. De totale rijksbijdragen bedragen € 164,9 mln. Na aftrek voor de benodigde bijdragen voor de jeugdteams, veilig thuis en jeugdhulp naar voren door gemeenten resteert een rijksbijdrage van € 143,1 mln. voor de kosten van de Serviceorganisatie. De totale geprognosticeerde kosten voor 2022 zijn fors lager en bedragen € 132,8 mln.

Ten opzichte van 2021 (exclusief jeugdteams en Jeugdhulp naar voren) stijgen de kosten nominaal met € 10,1 mln. (8,2%). De stijging van de geprognosticeerde kosten in 2022 in reële termen (na correctie indexatie tarieven en rekening houdend met hogere tarieven in de nieuwe inkoop) ten opzichte van de realisatie 2021, is 3,2%. Als rekening wordt gehouden met gemaakte (bovenregionale) keuzes en externe ontwikkelingen (JeugdzorgPlus (€ 0,4 mln.), crisisbedden (€ 0,4 mln.) en extra kosten SOJ (€ 0,2 mln.)) dan is de verwachte reële kostenstijging in 2022 ten opzichte van 2021 vanwege groei van het jeugdhulpgebruik 2,4%. Hierbij wordt opgemerkt dat in de primaire begroting 2023 reeds rekening is gehouden met de oplopende kosten, maar ook met oplopende besparingen. In onderstaande figuur is de kostenstijging in 2022 ten opzichte van 2021 grafisch weergegeven.



Alhoewel de kostenstijging in totaal fors is, is de verwachte (autonome) groei van het jeugdhulpgebruik duidelijk lager dan voorgaande jaren. Dit is een positieve ontwikkeling. De groei is overigens een netto groei die resteert na gerealiseerde besparingen.

In onderstaande tabel is de kostenontwikkeling (exclusief jeugdteams en JNV) gesplitst naar indexatie en groei per jaar aangegeven voor de jaren 2019-2022



*groei inclusief eventuele beleidskeuzes/externe ontwikkelingen (bijvoorbeeld jeugdzorgplus)

Kostenverhogende effecten ten opzichte van de begroting

De begroting wordt in de prognose voor het jaar 2022 met € 10,3 mln. overschreden. In onderstaande tabel is een overzicht van de kostenverhogende effecten ten opzichte van de begroting opgenomen.

Bedragen * € 1 mln.	
Hogere tarieven door landelijke afspraken verhoging zorgsalarissen	1,4
Continuïteitsbijdrage jeugdzorg+ / gesloten jeugdhulp	0,4
Beschikbaarheidsvergoeding crisibedden	0,4
Ontbrekende / niet vastgestelde besparingen maatregelen gemeenten	2,0
Ontbrekende besparingen maatregel normenkader inkoop SOJ en gemeenten	1,4
Groei jeugdhulpuitgaven (verdere groei in 2021 en groei in 2022)	4,5
Subtotaal zorgkosten	10,1
Extra apparaatskosten SOJ	0,2
Totale overschrijding begroting (excl. contractering jeugdteams 3 gemeenten)	10,3

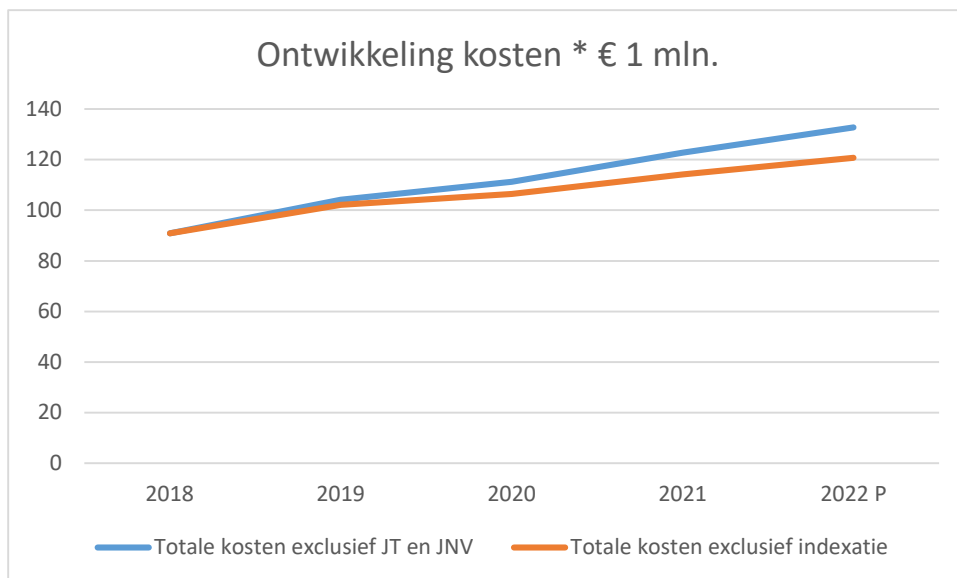
In onderstaande paragrafen worden de ontwikkelingen toegelicht. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de in de begroting opgenomen besparingen € 4,5 mln bedragen. Namelijk € 2,6 mln. besparingen als gevolg van maatregelen waar gemeenten trekker van zijn en € 1,9 mln. besparingen als gevolg van

het normenkader uit de nieuwe inkoopstrategie waar SOJ trekker van is en waar ook gemeenten een verantwoordelijkheid voor dragen. De besparingen worden dus gedeeltelijk gerealiseerd. Dat wordt hieronder verder toegelicht.

Naast bovengenoemde overschrijding van de begroting worden de kosten opgenomen van het contracteren van de stichting jeugdteams voor de gemeenten Hoeksche Waard, Gorinchem en Molenlanden voor € 4,2 mln. Dit is budgettair neutraal voor de regio. De subsidie aan de jeugdteams voor deze gemeenten wordt één op één vergoed door de betreffende gemeenten.

Kostenstijging afgelopen jaren

De afgelopen jaren zijn de jeugdhulputgaven fors gegroeid. Niet alleen regionaal, maar ook landelijk (zie onderstaande paragraaf Landelijke kostenstijging jeugdhulp). In onderstaande grafiek is de groei van de kosten in onze regio opgenomen. Dit is exclusief jeugdteams, jeugdhulp naar voren en exclusief de uitgetreden gemeenten Leerdam en Zederik.



Hierbij wordt opgemerkt dat het aantal jeugdigen in zorg stabiel is. Zie hiervoor onderstaande grafiek. De kostenstijging wordt veroorzaakt door een gemiddeld hogere inzet per jeugdige en een paar jeugdigen met exceptioneel hoge zorginzet.



Er is nog geen zicht op het einde van de groei. Daarom is in de primaire begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2026, die ter zienswijze voorliggen, ook uitgegaan van groei, naast de (toenemende) besparingen die eveneens verwerkt zijn in de begroting.

Hogere tarieven door landelijke afspraken stijging zorgsalarissen

Eind vorig jaar zijn landelijke afspraken gemaakt over de stijging van de zorgsalarissen. Tevens is landelijk afgesproken dat de tarieven voor jeugdhulp hiermee worden verhoogd. De impact hiervan bedraagt € 1,4 mln. Gemeenten zijn hiervoor in het gemeentefonds gecompenseerd

Continuïteitsbijdrage JeugdzorgPlus

Conform het goedgekeurde voorstel in het AB van 7 april 2022 wordt rekening gehouden met continuïteitsteun voor één van de aanbieders van gesloten jeugdhulp (JeugdzorgPlus) dit is verwerkt in de begrotingswijziging bij deze eerste bestuursrapportage. Het aandeel van onze regio in de continuïteitsteun is 344k en ons aandeel in de kosten is 15k. Er is nog geen sluitend continuïteitsplan voor wat betreft een dekkende exploitatie voor deze aanbieder en er zijn bij een andere (grote) aanbieder die JeugdzorgPlus levert ook financiële problemen gemeld. Er wordt pas betaald voor het herstelplan na een geaccordeerd herstelplan.

Beschikbaarheidsvergoeding crisisbedden

Om te allen tijde een crisisbed beschikbaar te hebben én vanwege de financiële prikkel om kinderen in crisissituaties uit huis te plaatsen is in de nieuwe overeenkomst Jeugdhulp gekozen voor een beschikbaarheidsbekostiging in plaats van een PXQ bekostiging. Bij een beschikbaarheidsbekostiging betaal je voor het altijd beschikbaar hebben van een crisisbed voor een vast bedrag per jaar in plaats van voor het daadwerkelijke gebruik van dat bed. Hierdoor wordt het nog duidelijker welke partijen (2 jeugdhulpaanbieders in Zuid-Holland Zuid) verantwoordelijk zijn voor het opvangen van jeugdigen in crisis. Tegelijkertijd ontstaat een sterke prikkel jeugdigen en gezinnen in een crisissituatie ambulante (intensief) te helpen en/of niet langer dan nodig op het bed op te vangen. Er moet immers altijd een bed beschikbaar/vrij zijn. Deze beschikbaarheidsbekostiging leidt in eerste instantie tot extra kosten van naar verwachting € 0,4 mln. Naar verwachting verblijven jeugdigen korter op het crisisbed, verloopt het proces van aanmelden in crisissituatie efficiënter en kan vaker een ambulante crisisinterventie ingezet worden, aangezien in geval van nood het bed 'achter de hand' aanwezig is. Aangezien een crisis uithuisplaatsing nog te vaak leidt tot een langer durende uithuisplaatsing (met hoge kosten voor de samenleving) rendeert deze investering naar verwachting op termijn. Minder jeugdigen worden in crisissituaties langdurig uithuisgeplaatst.

Voortgang besparingen

De in de begroting 2022 opgenomen besparingen bestaan uit 2 onderdelen: besparingen als gevolg van maatregelen waar gemeenten trekker van zijn en besparingen als gevolg van de nieuwe inkoopstrategie waar SOJ trekker van is en waar overigens ook gemeenten een verantwoordelijkheid voor dragen. De besparingen als gevolg van de nieuwe inkoopstrategie moeten vooral worden gerealiseerd door het toepassen van het normenkader door verwijzers en het naleven ervan door aanbieders. De SOJ is verantwoordelijk voor toepassing door gecertificeerde instellingen en toezicht op het naleven van het normenkader door zorgaanbieders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor toepassing door lokale teams en medisch verwijzers. SOJ en gemeenten werken dan ook samen aan het implementeren van de nieuwe werkwijze.

Besparingen als gevolg van gemeentelijke maatregelen

Van de gemeentelijke maatregelen kunnen op dit moment regio breed nog geen besparingen worden gerapporteerd. Twee belangrijke programma's met hoge begrote besparingen zijn Afbakening jeugdhulp en Anders zorgen. Voor Afbakening jeugdhulp is in de afgelopen periode een regionaal format ontwikkeld voor nieuwe lokale verordeningen Jeugdhulp. Verschillende gemeenten hebben hun verordening inmiddels vastgesteld. De volgende stap is dat gemeenten diensten vaststellen die in aanmerking komen om als jeugdhulpvorm geschrapt te worden. Daarna kan naar verwachting een besparing worden ingeboekt. Bij Anders zorgen is de afgelopen jaren gewerkt aan cultuurverandering in de toegangsteams. Er wordt nu gewerkt aan het opstellen van operationele instructies en richtlijnen voor de jeugdprofessionals om concreet uitvoering te geven aan Anders zorgen.

Ook voor andere maatregelen zijn er in de afgelopen periode activiteiten ondernomen door gemeenten voor het implementeren ervan. Zoals het organiseren van een leerfestival in het kader van de Perspectiefbenadering, het inrichten van een team in het kader van de maatregel Expertteam passende zorg en het lokaal contracteren van ambulante jeugdhulp in het kader van Jeugdhulp naar voren.

Enkele gemeenten geven aan al besparingen te zien. Aangezien de initiatieven lokaal plaatsvinden en zich in een verschillende fase bevinden, zijn de besparingen nog onvoldoende (regionaal) zichtbaar gemaakt. Gemeenten spannen zich samen met SOJ in om de hiervoor de benodigde monitoring in te richten. Het is daarvoor van belang dat gemeenten beoogde doelen, te bereiken effecten en kpi's formuleren. De vertraging in de implementatie van de maatregelen, vormt een risico voor het realiseren van de in de begroting 2022 opgenomen besparingen.

Op grond van bovenstaande schets van de situatie wordt geconcludeerd dat er voor de maatregelen met de grootste begrote impact nog werk te verzetten is, voordat besparingen kunnen worden gerealiseerd. Van andere lokale maatregelen is verondersteld dat deze gedeeltelijk effect sorteren. Stelplostmatig is hiervoor 25 procent van de totale gemeentelijke besparingen aangenomen.

Besparingen als gevolg van nieuwe inkoop SOJ (inclusief normenkader)

Vanaf 2022 is er een normenkader afgesproken met de regionaal gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Dit kader dient de doelmatigheid van de geleverde hulp te stimuleren. Er zijn verschillende normen gesteld aan de intensiteit (hoeveel) en de duur (hoe lang) van de hulpverlening.

Deze maatregel past in ieder geval bij twee kernwaarden die zijn overeengekomen:

- I. Jeugdhulp zorgt voor toegenomen zelfredzaamheid en duurzaam herstel van de jeugdige en het gezin.
- II. Doelmatige inzet van (schaarse) middelen.

Het normenkader mag het bieden van maatwerk niet onmogelijk maken. Dat zou het duurzaam herstel van jeugdigen of een doelmatige inzet van middelen ook geen goed doen. Het besluit om indien noodzakelijk af te wijken van het normenkader is belegd bij de professionals van de lokale teams of de betrokken Gecertificeerde Instelling (GI). Met name bij een dreigende uithuisplaatsing, dreigende schooluitval, een levenslange en levensbrede noodzaak tot hulpverlening en in crisissituaties, zal er van het normenkader worden afgeweken.

In de begroting is voor 2022 een besparing van € 1,9 mln opgenomen. Dit is gebaseerd op de volgende aannames:

1. Het *overeenkomen* van onder meer het normenkader beïnvloedt het gedrag van jeugdhulpaanbieders. Zij zullen – in wisselende mate en al dan niet onder de nodige aansporing – zich budget bewuster opstellen en sneller stoppen met behandelingen die niet langer nodig zijn;
2. De toepassing van het normenkader biedt informatie over verschillen in kwaliteit tussen jeugdhulpaanbieders. Dit kan ertoe leiden dat verwijzers selectiever toeleiden naar kwalitatief betere hulpverlening;
3. Voor elke overschrijding van de norm (duur en intensiteit) door een jeugdhulpaanbieder is toestemming nodig van het lokale team van de gemeente of gecertificeerde instellingen. Deze *werkafpraak* beïnvloedt eveneens het gedrag van de uitvoerende professionals bij de jeugdhulpaanbieders en de verwijzers. De reflectie op de noodzaak van de hulpverlening of behandeling wordt gestimuleerd;
4. Het normenkader zorgt voor meer lokale grip op de toewijzingen en (langlopende) hulptrajecten, juist ook op de verwijzingen vanuit bijvoorbeeld de huisarts of medisch specialist. Het uitvoeren van een *kwalitatieve toets* op de doelmatigheid en gepastheid van het voortzetten van de hulpverlening zal ook bijdragen aan de doelmatige inzet van middelen.

Het effect van de verwachte versteviging van de lokale grip op de toewijzingen is, naast de afspraak over de te hanteren normen, van groot belang voor de beoogde besparingen. Hiervoor is ieder geval goede monitoring op de toewijzingen nodig en vooral ook een goed en secuur proces waarin de verwijzers van het lokale team en de gecertificeerde instellingen, samen met de jeugdhulpaanbieders en de SOJ, in staat zijn om afwijkingen op het normenkader bij te houden en ook om te toetsen op de doelmatigheid en gepastheid van het voortzetten of intensiveren van hulpverlening. Op dit moment is er geen (centrale) registratie van de aanvragen tot afwijken van het normenkader en de besluitvorming daarover beschikbaar.

Deze kwalitatieve toets moet zowel procesmatig als inhoudelijk worden ingericht en op dit moment bestaat hierin nog variatie tussen de lokale teams en de GI's. Vooral voor jeugdigen die oorspronkelijk bijvoorbeeld door een huisarts of medisch verwijzer zijn verwezen, is deze toets nog beperkt ingericht bij de lokale verwijzer. Op basis van eerdere monitoring wordt een groot deel van afwijkingen op de normen juist wel in deze groep jeugdigen verwacht. Vanwege de vertraging in de implementatie van de kwalitatieve toets op het normenkader verwachten we dat dit jaar de begrote besparing van € 1,9 mln. voor 25 procent wordt behaald.

Dit bedrag betreft alleen de geraamde besparing op het gebied van de 'intensiteit' van de normen op de hulpverlening. De besparingen op de normering van de 'duur', dat wil zeggen de looptijden van de toewijzingen, zijn vanaf 2023 opgenomen, omdat in het eerste jaar nog geen sprake kan zijn van overschrijding van de looptijd. Er is dan ook een gedeeld belang om dit jaar het proces voor het afwijken op het normenkader goed vorm te geven. Overigens is ook als uitgangspunt bij het bepalen van de besparingstarget gehanteerd dat voor de jeugdigen met complexe en hoge inzet van hulpverlening deze normen niet worden behaald of passend zijn.

De overschrijdingen van de norm kunnen wel al gemonitord worden. Voor de gehele regio is over de eerste vier maanden de norm met € 0,4 mln. overschreden. Aangezien de declaraties achterlopen en een aantal normen betrekking heeft op een langere periode (de duur), zal dit nog oplopen. De registratie van de aanvragen en de goed- of afkeuring hierop is nog niet ingericht door de lokale teams en ook nog niet geheel bij de gecertificeerde instellingen. Er kan dus nog niet worden vastgesteld of de overschrijding op het normenkader met of zonder toestemming was. In het kader van het contractmanagement zullen de vastgestelde en dreigende afwijkingen van de normen wel al met aanbieders worden besproken, omdat dit wel al te monitoren valt.

Samen sturen in 2022 en verder

Voor de contractering 2022 hebben gemeenten 14 bestuurlijke uitgangspunten geformuleerd. Deze bestuurlijke uitgangspunten zijn in dialoog met aanbieders, oudervertegenwoordigers en het onderwijs aan de ontwikkeltafels vertaald in 6 kernwaarden met specifieke beleidsdoelen, inspanningsverplichtingen of prestatieafspraken voor verschillende vormen van jeugdhulp, de zogenaamde segmenten.

Deze opgaven zijn de fundering voor alle nieuwe contractafspraken met de gecontracteerde aanbieders per 1 januari 2022. De contracteringseisen zijn echter niet de enige interventies die bijdragen tot het realiseren van deze ambities. Het normenkader, jeugdhulp naar voren, meervoudig lokale thema's (zoals 18-/18+, BSO-plus), Samen sturen (SOJ en gemeenten voeren gezamenlijk contractmanagement), bovenregionale samenwerking op verschillende thema's en samenwerking met het onderwijs, dragen allemaal bij aan het realiseren van de ambities. Er zijn sterke afhankelijkheden van verschillende partners. Zonder elkaar komen we er niet.

Versterking van de samenwerking en toename van de kwaliteit

Om alle opgaven vanuit de kernwaarden, per segment, te realiseren is het versterken van het partnerschap en een verbetering van de kwaliteit van de jeugdhulp een must. Hiervoor zijn de contracteringseisen voor de aanbieders per 1 januari 2022 aangescherpt op het gebied van kwaliteit, geografische ligging, bedrijfsvoering, opleidingen etc. Hierdoor is;

1. Het totaal aantal aanbieders gereduceerd met 7,5 procent ten opzichte van de jaren daarvoor.
2. Strikter onderscheid aangebracht m.b.t. het type jeugdhulp wat een jeugdhulpaanbieder mag bieden. Voorbeeld; voor de hoogspecialistische / complexe jeugdhulp zijn 6 jeugdhulp aanbieders (strategische partners) gecontracteerd. Zij hebben zich contractueel gecommitteerd aan het gezamenlijk oppakken van de ontwikkelopgaves.
3. Daarnaast zijn er striktere eisen gesteld op het concrete niveau van de diensten. Hierdoor is het aantal aanbieders per dienst gereduceerd (de zogenaamde aanbieder-dienst combinaties). Zo is er bijvoorbeeld voor de behandeldiensten de eis gesteld om te werken vanuit een multidisciplinair team. Dit betreft vooral eisen voor diensten van hoogspecialistische jeugdhulp met een wooncomponent en ambulante behandeling. Dit gaat in mindere mate op voor de verschillende vormen van begeleiding. Zo zijn er ook aanbieders voor ambulante diensten afgevallen die niet gehuisvest zijn binnen de regio (met een maximum van 15 km buiten de regio).

Groei jeugdhulputgaven

Wegens achterblijvende declaraties is er nog geen goed beeld over de kostenontwikkeling in 2022. Op basis van de analyse van de kostenontwikkeling in 2021 ten opzichte van 2020 wordt duidelijk dat de groei jeugdhulputgaven, naast twee jeugdigen met exceptionele hoge kosten (samen € 2,4 mln.), voornamelijk komt uit ambulante jeugdhulp. De groei zien we zowel bij zorg in natura als bij PGB. In paragraaf 2.2 wordt de kostenontwikkeling verder toegelicht. Kijkend naar de prognoses voor 2022 van de zorgaanbieders is de verdergaande groei in 2022 voor een groot deel bij middelgrote en kleinere aanbieders te zien, waarbij niet gecontracteerde maatwerk-aanbieders een flink deel van de groei voor hun rekening nemen.

Extra middelen voor de apparaatskosten Serviceorganisatie

Voor de Serviceorganisatie zijn de volgende extra middelen benodigd:

Implementatie woonplaatsbeginsel	44.255
Extra capaciteit secretariaat	42.525
Doorbraakaanpak GI's, afbouw JZ+ en andere bovenregionale vraagstukken	139.840
Totaal	226.620

Implementatie woonplaatsbeginsel

De overgang van het nieuwe woonplaatsbeginsel resulteert in de administratieve verhuizing van een groot aantal jeugdigen tussen gemeenten en is een zeer intensief proces, dat ook nog in 2022 doorloopt. Daarom is voor de implementatie van het nieuwe woonplaatsbeginsel in 2022 gedurende 9 maanden extra inzet nodig. Thans verloopt het overdragen van jeugdigen naar een aantal andere gemeenten moeizaam. Het risico bestaat dat er meer inzet nodig is.

Extra capaciteit secretariaat

De afgelopen periode was de capaciteit van het secretariaat tijdelijk uitgebreid vanwege de extra werklast als gevolg van de voorbereiding van de nieuwe inkoop. De inzet wordt nu structureel uitgebreid omdat de implementatie en uitvoering van de nieuwe inkoop permanent een hogere inzet vraagt.

Doorbraakaanpak GI, afbouw Jeugdzorg+ en andere bovenregionale vraagstukken

Als gevolg van de landelijke aanpak om de problemen met het plaatsen van jeugdigen met passende jeugdhulp door gecertificeerde instelling (GI) is er veel (bovenregionale) afstemming nodig. Dit geldt ook voor andere bovenregionale vraagstukken zoals de afbouw van jeugdzorg+ en de mede hierdoor in de problemen geraakte instellingen voor jeugdzorg+ (gesloten jeugdhulp). Dit kan niet door de bestaande bezetting worden opgepakt. Daarom is hiervoor een extra fte ingehuurd.

Landelijke kostenstijging jeugdhulp

In opdracht van onder meer de VNG is door BDO-onderzoek gedaan naar de tekorten bij gemeenten in het sociaal domein in 2020. Hieruit blijkt dat het landelijk tekort op het onderdeel jeugdhulp € 1,5 mld. bedroeg. Onze regio heeft in het land een aandeel van circa 2,6%. Vertaald naar onze regio zou dit een tekort betekenen van € 39 mln. Het tekort in onze regio was aanzienlijk lager en bedroeg € 12 mln. exclusief gemeentelijke uitgaven. De gerapporteerde landelijke kostenstijging in 2020 op het onderdeel jeugd is 6%. In onze regio was dat ook 6%. De voorlaatste onderzoeken betroffen het jaar

2019. Toen is onder meer geconstateerd dat het landelijk tekort in 2019 30 % bedroeg, waarbij dat voor de regio Zuid-Holland Zuid 13% was.

Rijksbijdragen

Het Rijk heeft voor 2022 hogere bijdragen ter beschikking gesteld. De Rijksbijdragen voor 2022 voor jeugdhulp in onze regio bedragen € 164,9 mln. Na aftrek voor de benodigde bijdragen voor de jeugdteams, veilig thuis en jeugdhulp naar voren door gemeenten resteert een rijksbijdrage van € 143,1 mln. voor de kosten van de Serviceorganisatie. De totale geprognosticeerde kosten voor 2022 bedragen € 132,8 mln. De rijksbijdragen in 2023 zijn gebaseerd op een nieuw verdeelmodel en stijgen iets naar € 168,9. Wel met grote voor- en nadelige verschillen per gemeente.

Jeugdhulp naar voren

Gemeenten begroten en verantwoordden met ingang van 2022 zelf de kosten van Jeugdhulp naar voren. Dit betreft door de gemeenten zelf gecontracteerde inzet van jeugdhulpaanbieders of jeugdteam welke lokaal, meestal op fte basis worden ingezet. De kosten lopen nog wel mee in het laatste jaar van de afbouw van de solidariteit. In totaal hebben 7 gemeenten een opgave gedaan van hun verwachte kosten voor in totaal € 3,7 mln.

Coronacrisis

De corona crisis is geluwd. Aanbieders ontvangen in 2022 geen kostenvergoeding meer voor meerkosten (onder andere beschermingsmiddelen en kosten extra inzet personeel) als gevolg van de coronacrisis.

Woonplaatsbeginsel

Het nieuwe woonplaatsbeginsel, ingevoerd per 1 januari 2022 stelt niet meer als woonplaats (=verantwoordelijk gemeente) centraal de woonplaats van degene die het gezag over de jeugdige heeft, maar de woonplaats van de jeugdige. Voor jeugdigen met verblijf (jeugdigen met hoge kosten) wordt de woonplaats bepaald door de gemeente waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan de eerste verblijfszorg van de jeugdige. Dit moet leiden tot meer duidelijkheid en lagere uitvoeringslasten. Daarnaast sluit het nieuwe woonplaatsbeginsel beter aan bij de preventieve insteek van de Jeugdwet om Jeugdzorg met verblijf te voorkomen.

De implementatie van het woonplaatsbeginsel heeft vertraging opgelopen en dreigt ook vast te lopen. Zuid-Holland Zuid heeft haar huiswerk ruim op tijd gedaan. Een aantal andere gemeenten werken niet of onvoldoende mee aan de overdracht van jeugdigen naar die gemeenten, terwijl Zuid-Holland Zuid volgens landelijk afgesproken werkwijze wel de jeugdigen van die gemeenten heeft geaccepteerd. Aan Rotterdam moeten nog veel jeugdigen worden overgedragen. Het ontbreekt aan een adequaat landelijk instrumentarium om gemeenten die niet meewerken hiertoe alsnog te dwingen. Waar de overdracht vertraging heeft opgelopen moeten de kosten later tussen gemeenten verrekend worden. Dat zal zeker voor Rotterdam fors zijn. Thans is naar schatting tussen de 60 en 70 procent van alle verwachte mutaties verwerkt. Door achterlopende declaraties zijn de kosten van reeds aan onze regio overgedragen jeugdigen ook niet voldoende inzichtelijk. Een goede inschatting van de impact van het nieuwe woonplaatsbeginsel kan daarom nog niet gegeven worden. Op basis van de huidige inzichten zal de financiële impact op regioniveau neutraal tot licht negatief zijn. Deze inzichten zijn echter met grote onzekerheid omgeven. De problemen waar onze regio mee geconfronteerd wordt, spelen ook landelijk.

Oekraïne crisis

Niet meegenomen in deze eerste bestuursrapportage zijn de ontwikkelingen rond de oorlog in de Oekraïne. Steeds duidelijker tekent zich af dat dit ook een extra beroep op de jeugdhulp zal betekenen. De omvang is nog niet te kwantificeren en daarom nog niet meegenomen in deze eerste bestuursrapportage.

Begrotingswijziging

De hogere kosten zijn verwerkt in een begrotingswijziging welke ter zienswijze aan de raden zal worden voorgelegd. De begrotingswijziging is opgenomen in paragraaf 4.1.

2 Programma verantwoording financieel

2.1 Financieel overzicht

Bedragen * € 1.000,-	Begroting t/m april	Realisatie t/m april op basis van declaraties	Begroting heel jaar	Begroting wijziging	Begroting + wijziging	Realisatie 2021 exclusief JNV en JT
Regionale zorgmarkt	35.145	17.837	105.435	9.181	114.616	106.007
LTA	1.938	797	5.813	-424	5.389	5.059
PGB	1.983	1.550	5.949	1.301	7.250	6.905
Serviceorganisatie	1.769	1.258	5.306	227	5.533	4.762
Totaal lasten	40.834	21.442	122.503	10.284	132.788	122.734
Baten exclusief uittreding reserve Leerdam + Zederik	40.791	21.399	122.374	10.284	132.659	122.560
Onttrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	43	43	129		129	174
Totaal baten	40.834	21.442	122.503	10.284	132.788	122.734
Saldo baten -/- lasten	-	-	-	-	-	-

2.2 Toelichting

Regionale zorgmarkt

Over de eerste vier maanden is nog te weinig gedeclareerd om een goede analyse te kunnen maken van de kostenontwikkeling in 2022. De twee grootste aanbieders hebben nog niet tot zeer beperkt gedeclareerd wegens problemen met een nieuw systeem voor registratie en facturatie van zorg. Ook andere, soms ook grote aanbieders hebben problemen met declareren. Wel is bij het opmaken van deze bestuursrapportage het jaar 2021 op een paar procent na geheel gedeclareerd. Daarom wordt in deze bestuursrapportage bij het duiden van de kostenontwikkeling uitgegaan van de ontwikkeling in 2021 ten opzichte van 2020. In de afgelopen maandrapportages is ook toegelicht, dat vanwege ontbrekende declaraties in combinatie met de nieuwe inkoop (nieuwe diensten en nieuwe methodiek van toewijzen) geen actuele prognose uit onze eigen data kan worden gemaakt. De prognose opgenomen in deze eerste bestuursrapportage is daarom gebaseerd op aangeleverde prognoses van zorgaanbieders in combinatie met een eigen (oudere) prognose op basis van de data over 2021 aangevuld met groei en nog te verwachten besparingen voor de rest van het jaar. Hierbij wordt opgemerkt dat de groei verreweg het grootst is bij kleine tot en middelgrote aanbieders (aanbieders die minder dan € 1,5 mln. per jaar zorg leveren). De niet gecontracteerde maatwerkaanbieders hebben een groot aandeel in de groei. In het nieuwe inkoopkader wordt de inzet van maatwerk beperkt en uitgefaseerd. Bij het ontbreken van een bepaalde vorm van jeugdhulp of een beperkt volume wordt dit eerst voorgelegd bij de gecontracteerde partijen met het verzoek dergelijk aanbod in te zetten of te ontwikkelen. Doel is om de maatwerkaanbieders zoveel als mogelijk uit te faseren en regionale dekking te hebben voor de nodige jeugdhulp in de regio.

Zoals in hoofdstuk 1 is weergegeven is er sprake van een meerjarige stijgende trend in de kosten van jeugdhulp. Verwacht wordt dat de stijgende trend zich ook in 2022 voortzet, al vlakkt de groei wel af. Dit wordt bevestigd door de opgaves van productie en prognoses door zorgaanbieders. Zorgaanbieders gaan in hun prognoses overigens uit van verdere groei ten opzichte van hun productie over de eerste vier maanden. Zodra er voldoende declaratiedata zijn over 2022 zal een verdere inhoudelijke analyse plaatsvinden op de kostenontwikkeling.

Stijging ambulante jeugdhulp en verblijf

Kijkend naar de kostenontwikkeling 2021 ten opzichte van 2020 komt het grootste deel van de kostenstijging uit ambulante jeugdhulp. De stijging van Jeugdhulp met verblijf wordt voor het grootste deel veroorzaakt door exceptionele hoge kosten voor 2 jeugdigen voor in totaal € 2,4 mln. (waarvan € 1,1 mln. verblijf). Daarnaast neemt ook het gebruik van gezinshuizen (€ 0,5 mln.) toe. Veel jeugdigen die op een plaats in een gezinshuis wachtten zijn gedurende het jaar 2021 geplaatst. Ook de verblijfskosten voor jeugdigen met een beperking (voormalig AWBZ) nemen toe (€ 0,9 mln.) vanwege het 'slot op de deur' bij de instroom in de Wlz (Wet langdurige zorg).

Forse toename jeugdhulpgebruik dagbehandeling en dagbesteding inclusief vervoer

Voor wat betreft de ambulante jeugdhulp is een aantal zaken opgevallen in de analyse van de kostenontwikkeling 2021 ten opzichte van 2020. Er is een forse stijging zichtbaar op dagbehandeling en dagbesteding (€ 1,5 mln.). Dit betreft zowel dagbehandeling van jeugdigen in de klassieke jeugd & opvoedhulp en de jeugdhulp aan jeugdigen met een beperking (voormalige AWBZ). De oorzaak ligt bij een stijgend aantal jeugdigen dat gebruik maakt van dagbehandeling. Jeugdigen die in zorg komen, blijven langjarig in zorg en stromen niet uit. De belangrijkste oorzaken hiervan liggen bij de in-door en uitstroom naar het onderwijs (schooluitval en het niet opnemen in het speciaal onderwijs) en voor de jeugdigen met een beperking naar de Wlz (Wet langdurige zorg) voor deze groep. Het niet meer tot zeer beperkt doorstromen naar de Wlz is al een aantal jaar aan de gang, waardoor het effect jaarlijks cumuleert. De sterke stijging van het taxivervoer (€ 0,5 mln.) wordt voor een belangrijk deel ook veroorzaakt door de toename in deze categorie van dagvoorzieningen. In het nieuwe Inkoopkader 2022 is de kernwaarde Ieder Kind volgt onderwijs opgenomen. Dat heeft zich vertaald naar een contracteringsvoorwaarde voor de aanbieders van dagvoorzieningen en jeugdhulp op school. Voor hen is als eis opgenomen dat zij een verplichte samenwerking moeten hebben met een preferente Samenwerkingsverband van het onderwijs. Zij stellen een samenwerkingsovereenkomst op waar afspraken worden gemaakt over in-, door- en uitstroom van jeugdigen/leerlingen. De verwachting is dat er daardoor een afname plaatsvindt voor de inzet van de dagvoorzieningen en er meer kinderen (partieel) onderwijs kunnen (blijven) volgen

Jeugd en Opvoedhulp en Basis en specialistische GGZ

In de ambulante zorg nam in 2021 ten opzichte van 2020 het aantal jeugdigen in de GGZ af, maar de kosten per jeugdige zijn zodanig gestegen dat hier ook de totale kosten zijn toegenomen (€ 2,1 mln). Hierbij is al wel duidelijk dat door aanbieders die Basis GGZ leveren, aanvullend op het Basis GGZ-traject extra jeugd & opvoedhulp ambulante behandeling werd ingezet. Buiten de groep Basis GGZ aanbieders zien we veel breder een stijging van kosten bij de ambulante inzet van jeugd & opvoedhulp. In de afgelopen jaren is een veelvoud aan aanbieders deze dienst in toenemende mate gaan inzetten. De stijging in 2021 ten opzichte van 2020 bedraagt € 1,4 mln. boven op de inzet van €

1,3 mln voor de duurste jeugdige. In de nieuwe overeenkomst Jeugdhulp is het onderscheid tussen de verschillende diensten basis GGZ, begeleiding en behandeling inhoudelijk scherper gedefinieerd. Dit geeft belangrijke handvatten om hier beter op te sturen via het contractmanagement. Tevens is voor deze diensten een normenkader opgenomen over duur en intensiteit van de hulp. Ook dit is een belangrijk instrument hier de komende periode beter op te kunnen (bij)sturen.

Jeugdhulp op school en jeugdhulp naar voren (JNV)

Verder nemen de kosten van ambulante jeugdhulp toe in 2021 ten opzichte van 2020 vanwege de inzet van jeugdhulp op school. Het beoogde effect van minder dagbehandeling en dagbesteding is nog niet zichtbaar en is zoals hierboven beschreven juist verder toegenomen in het afgelopen jaar. Het kost meer tijd voordat de beoogde effecten bereikt en zichtbaar worden. Ook zijn de kosten in 2021 gestegen door veel hogere uitgaven aan jeugdhulp naar voren (€ 1,9 mln in 2021 ten opzichte van € 0,1 mln in 2020). Het is mogelijk dat deze inzet op school of de lokale inzet door gemeenten een dempend effect gehad heeft op de groei van het jeugdhulpgebruik, maar dat is nog niet aan te tonen. JNV wordt met ingang van 2022 verantwoord bij gemeenten. In de vergelijkende cijfers 2021 is JNV daarom geëlimineerd

Budgetplafonds en jeugdhulp in tijden van corona

Verder is er ook een sterke afname geweest van de niet vergoede overproductie ten opzichte van het budget van € 0,9 mln. In 2020 hebben meer dan in 2021 aanbieders een deel van de productie niet vergoed gekregen, omdat ze niet tijdig de nee tenzij-regeling hadden ingeroepen. Ook is er in 2020 iets minder zorg geleverd vanwege de coronapandemie. Dit is voor het grootste gedeelte gecompenseerd met een vergoeding voor omzetsderving.

Crisisdienst en crisisbedden

Met ingang van 2021 wordt de crisisdienst voor het deel jeugd van de grootste GGZ aanbieder in de regio vergoed. In de jaren ervoor nam deze aanbieder de kosten voor eigen rekening. Voor de invoering van de decentralisatie werden deze kosten vergoed door de zorgverzekeraar. De vergoeding betreft € 0,3 mln. Vanaf 2022 worden ook de beschikbaarheid van crisisbedden vergoed. Dit is toegelicht in hoofdstuk 1. De hiermee gemoeide extra kosten bedragen € 0,4 mln.

LTA

Het LTA is een set aan afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt, met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders, om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met uitzonderlijk aanbod. Hierbij valt te denken aan aanbod voor transgender problematiek, gezinnen waar ernstige kindermishandeling of verwaarlozing plaatsvindt, jongeren met complexe problemen bij wie diagnostiek geen beeld geeft, etc. Het betreft een kleine groep jeugdigen met hoger kosten per jeugdige. De kosten kunnen sterk fluctueren. De prognose is gebaseerd op het gemiddelde van de eigen forecast en de prognose van aanbieders.

Persoonsgebonden budget (PGB)

In de jaren 2015 tot en met 2018 daalde deze post steeds vanwege omzetting van PGB naar zorg in natura. Vanaf 2019 zijn de kosten gaan stijgen. De stijging betreft zowel een sterke stijging van de verstrekte budgetten als van de uitnutting van de budgetten. In het afgelopen jaar is ook het aantal jeugdigen met een PGB gestegen. De forse stijging (€ 0,8 mln) van de kosten in het afgelopen jaar wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door meer dagbesteding en begeleiding met dieren (onder andere paarden) aan jeugdigen, waaronder jeugdigen met een autismespectrum stoornis. Verder wordt er meer jeugdhulp geleverd gericht op problematiek bij hoogbegaafdheid. In 2022 stijgen de kosten verder door.

Stichting Jeugdteams

Met ingang van 2022 contracteren gemeenten de Stichting jeugdteams zelf. Op verzoek van de gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Hoeksche Waard heeft de SOJ de jeugdteams nog gecontracteerd voor deze gemeenten. De aansturing vindt plaats door gemeenten.

Serviceorganisatie

De specificatie van de Serviceorganisatie is in onderstaande tabel opgenomen.

Begrotingspost	Begroot	Begroot tm april	Realisatie	Realisatie-Begroot
Personeelskosten eigen personeel	2.279.905	759.968	576.945	-183.023
Personeel van derden	920.820	306.940	209.999	-96.941
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	1.050.000	350.000	301.614	-48.386
Dienstverlening SCD	225.000	75.000	-	-75.000
Overige kosten	830.392	276.797	169.669	-107.128
Totale kosten	5.306.117	1.768.706	1.258.227	-510.479

De personeelskosten zijn lager omdat de maand april nog niet is geboekt. De post personeel van derden is lager vanwege nog te factureren bedragen en nog niet bestede inzet door netwerk MT voor Veilig opgroeien is teamwerk. De post Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT-diensten is lager vanwege nog te factureren kosten en een deel van de inzet vindt later in het jaar plaats. De post dienstverlening SCD (Service Centrum Drechtsteden) is nog niet gefactureerd. De overige kosten blijven achter, voornamelijk omdat (nog) geen inzet is gepleegd op detail controles PGB (begroot voor 270k per jaar) en een aantal andere activiteiten later in het jaar plaatvinden.

Voor 2022 worden € 227k hogere kosten geprognosticeerd / aangevraagd. Zie voor een toelichting de aangevraagde begrotingswijzing in hoofdstuk 1.

3 Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft, met uitzondering van de reserve frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik geen weerstandsvermogen/reserves. Tegenvallers (en meevallers) ten opzichte van de begroting komen, zoals opgenomen in de bijdrageverordening, ten laste (ten gunste) van de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgkosten in relatie tot het budget. De afgelopen jaren is gebleken dat de kosten sterk zijn gestegen (gestegen inzet per jeugdige), de in de begroting opgenomen kostenreducties niet gerealiseerd zijn en de fluctuaties in de kosten per gemeente groot zijn. Ook in 2022 is het beeld dat de uitgaven groeien c.q. de kostenreducties niet gerealiseerd worden. Verder zijn er de volgende specifieke risico's:

PGB-budgetten

Van de verstrekte budgetten wordt circa 65 procent besteed. Volgens de huidige ZHZ-regels / verordening zijn geen beperkingen opgelegd aan het met terugwerkende kracht over oude jaren indienen van declaraties, behoudens de algemene wettelijke regel dat dit na 5 jaar niet meer kan. Over de jaren 2017-2020 betreft dit € 12,8 mln. Dit bedrag zou nog gedeclareerd kunnen worden. De ervaring heeft geleerd dat hier beperkt gebruik van wordt gemaakt.

Gewijzigde producten en tarieven nieuwe inkoop 2022 en verder

Voor de nieuwe inkoop zijn de oude percelen, producten en tarieven van voor de decentralisatie losgelaten. Er zijn nieuwe segmenten en nieuwe jeugdhulp producten gedefinieerd met daaraan gekoppelde nieuwe tarieven. Alhoewel hier een zo zorgvuldig mogelijk proces is gelopen, brengt een dergelijke wijziging altijd risico's met zich mee. Het belangrijkste risico is dat de faire tarieven voor de nieuwe producten (de oude producten vervallen), welke zijn berekend door een extern bureau op basis van een landelijke benchmark/database, per saldo leiden tot een kostenstijging. Uit de doorrekening volgt een schatting van een verwachte kostenstijging van € 3,0 mln. (2,7%). Deze schatting is verwerkt in de begroting. De schatting is met onzekerheden omgeven omdat onzeker is welke nieuwe producten zullen worden ingezet en of de aannames behorend bij de nieuwe producten (bijvoorbeeld geen/minder stapeling van producten) ook uitkomen. Tegenover deze verwachte kostenstijging staat een verwachte besparing vanuit het ontwikkelde normenkader voor duur en intensiteit van zorg. De besparing loopt op van € 1,9 mln. in 2022 naar € 3,4 mln. in 2024.

Aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren

Aanbieders van gesloten jeugdhulp hebben in toenemende mate problemen hun exploitatie rond te krijgen als gevolg van het beleid gesloten plaatsingen terug te dringen en bedrijfsvoeringsproblemen. Bij één zorgaanbieder is de problematiek al zo groot dat regio's in gemeenten in de provincie Zuid-Holland moeten bijspringen. De omvang is nog onzeker. In de begrotingswijziging is op basis van een

herstelplan een bedrag van € 0,4 mln aan continuïteit steun opgenomen. Bij opmaak van deze bestuursrapportage was er nog geen sluitende business case en zijn er bij een andere grote aanbieder ook financiële problemen ontstaan. Er moet nu voor beide aanbieders gezamenlijk een plan worden gemaakt. Als gevolg hiervan is het risico op (fors) olopende uitgaven voor continuïteit steun reëel. De omvang is echter nog niet in te schatten.

Woonplaatsbeginsel

Zuid-Holland Zuid moet nog veel jeugdigen overdragen naar andere gemeenten. Deze gemeenten werken niet tot onvoldoende mee. Hieraan zijn risico's verbonden voor het verleggen van de kosten, mocht medewerking van en overdracht naar betreffende gemeenten niet van de grond komen.

Naast bovengenoemde specifieke risico's zijn binnen de Serviceorganisatie de reguliere bedrijfsvoeringsrisico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De risico's zijn geïnclassificeerd volgens onderstaand model.

Kans Dat het risico zich voordoeft	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

De oranje en rode risico's zijn in onderstaand schema geplott.

Kans	Ernst			
	4 Catastrofaal	3 Ernstig	2 Matig	1 Klein
4 zeer grote kans dat het zich voordoeft			▲ A4, A8 B, A15	
3 grote kans dat het zich voor doet	▲ A36	▲ A25, A27, A32		
2 middelgrote kans dat het zich voor doet	▲ A 42			
1 kleine kans dat het zich voor doet				

In onderstaande tabel zijn de risico's beschreven. Het totaalrisico van hogere kosten jeugdhulp dan begroot en beschikbaar bij gemeenten komt samen in het roodgekleurde risico A36. Dit is een samenstelling van een aantal onderliggende risico's.

Risico-nummer	Scope	Risico's:	Oorzaken/ risicofactoren:	Effect:	Ernst (E)*	Kans (K)**	Ex K	Borging (beheersingsmaatregelen / key controls)	Mogelijke aanvullende maatregelen:
		Wat kan er mis gaan?	Wat kunnen oorzaken daarvan zijn?	Wat kunnen gevolgen zijn?				Ja/ nee***	Hoe risico te voorkomen/ te verminderen?
A-4	Zorginzet	Aanbieders continueren zorg te lang (duur) of zetten meer zorg in dan nodig is (intensiteit)	Aanbieders mogen zelf de duur en intensiteit van de zorg bepalen Casemanagement nog nauwelijks toegepast Geen inperking in contract en vanuit contractmanagement nog weinig druk	Er wordt meer zorg geleverd dan nodig	4	2	8	Nee	Afspraken met aanbieders bij nieuwe inkoopronde 2022 over reductie inzet per jeugdgedige Normenkader en afbakening jeugdhulp Perspectiefplan Casemanagement bij jeugdteams Contractmanagement SOJ
A-8 B	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Verwijzer geeft verwijzing af terwijl burger terwijl voorliggend veld of eigen kracht ook een oplossing zou kunnen zijn	Druk van burger Burgder ten dienste willen zijn Te weinig budgetbewustzijn bij verwijzer	Kosten zorg lopen op	4	2	8	Gedeeltelijk, door procesinrichting bij Stichting Jeugdteams	Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Project uit aanjaagplan verwijzerstroom huisarts via jeugdteams Project aanjaagplan POH huisarts (bij een aantal gemeenten al operationeel)
A-15	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Fraude en administratieve onzorgvuldigheid	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	4	2	8	Gedeeltelijk via controle verklaring accountant bij productieverantwoording >100k. Bij productie < 100k separate controle Monitoring potentiële dubbele declaraties	Aanstellen preventiemedewerker fraude Rechtmatigheid en fraude controles Aanscherping case en contractmanagement
A-25	PGB	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	Gebreken in proces Jeugdteams Wensen burger teveel leidend Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Ja voor aspect onrechtmatigheid/fraude door: -Procesinrichting bij Stichting Jeugdteams en toetsingskader SOJ -Niet rechthebbende cliënten kunnen dit niet direct omzetten in financieel voordeel, muv inzet Sociaal Netwerk -Er is geen uitbetaling aan cliënten, muv inzet sociaal netwerk -Alleen geldelijk voordeel met samenspanning in de keten JT-client-aanbieder, bij inzet sociaal netwerk alleen JT-client Minder borging voor te hoog afgeven beschikking (de gap tussen beschikking en uitnutting is in ZHZ veel hoger dan landelijk)	Fraudepreventie functionaris fraude controle Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Verhoogde aandacht bij Jeugdteams voor hoogte beschikkingen
A-27	PGB	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Gebrekkig administratief proces aanbieders Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Gedeeltelijk met proef rechtmatigheidscontroles, huisbezoek ontbreekt door corona	Fraudepreventie functionaris Opschaling rechtmatigheid en fraude controle
A-32	Generiek	Gebrekkig inzicht in de productie/ zorgconsumptie door laat indienen van declaraties door zorgaanbieders.	Gebrekkig administratief proces en/of te hoge administratieve last aanbieders	Ontbrekend inzicht in zorgconsumptie; als gevolg daarvan minder tijdige bijsturingmogelijkheden en minder betrouwbare prognoses	3	3	9	Gedeeltelijk, voorschotten zijn afgeschafte en OHW-financiering wordt afgebouwd Aanspreken aanbieders door contractmanagement	Boetes op te laat declareren Niet meer vergoeden te laat gedeclareerde zorg Sterker aanspreken door contractmanagement
A-36	Generiek	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	Bezuinigingen vanuit het Rijk Groei zorgvraag Bedrijfsbelang Aanbieders (meer) zorg te leveren Ingezette zorg niet doelmatig en niet effectief Toegang niet streng genoeg	Onhoudbaarheid financiën en daarmee voortbestaan huidige inrichting en werking stelsel	4	3	12	Gedeeltelijk (maatregelen in voorbereiding of uitvoering) Maatregelen Aanjaagplan Overige maatregelen Nieuwe inkoop 2022	Strakkere monitoring en sturing op uitvoering maatregelen en effect van maatregelen
A-42	Generiek	Inzet jeugdhulp (JNV) naar voren leidt niet tot lagere kosten	JNV wordt ingezet op preventie en preventie leidt mogelijk niet tot lagere 2e lijns gespecialiseerde jeugdhulp	Hogere kosten	4	2	8	Gemeenten kunnen elkaar aanspreken op inzet JNV	

3.2 Bezetting en ziekteverzuim

Bezetting (eigen personeel en personeel van derden)

Bezetting per 30-04-2021 dienstverband + inhuur (bron Cognos)	Begroot	
	fte	fte
Staf en ondersteuning	10,7	8,0
Inkoop en contractbeheer	9,9	11,0
Projectleider veilig opgroeien is teamwerk Netwerk MT	-	1,0
Informatievoorziening (data analisten en manager IV bij Bedrijfsvoering DG&J)	3,0	3,0
Financien (onderdeel Bedrijfsvoering DG&J)	3,0	3,0
Manager / directeur Gezond en veilig opgroeien	0,5	1,0
Totaal	27,2	27,0

De bezetting is 0,2 fte hoger dan begroot. De projectleider Veilig opgroeien is teamwerk voor het Netwerk MT is nog niet ingevuld. De manager/directeur Gezond en Veilig opgroeien komt voor de helft ten laste van de SOJ en voor de andere helft ten laste van Veilig Thuis.

Verzuim

Het ziekteverzuim over de eerste vier maanden is 4,46 procent.

3.3 Opvolgen bevindingen accountant

De accountant heeft in haar ML bij de interimcontrole 2021 een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn voor het grootste deel gelijk aan voorgaande jaren. Naar aanleiding van de aanbevelingen heeft de SOJ een position paper opgesteld inclusief een aanpak voor welke maatregelen worden opgevolgd en welke niet. Twee van de drie belangrijkste knelpunten betroffen controle op de prestatielevering PGB en aanbieders met een regio omzet van minder dan € 100.000 die vrijgesteld zijn van een accountantsverklaring. De laatste is al sinds vorig jaar opgepakt over de geleverde zorg in het jaar 2020 door steekproefsgewijze controle door onze accountant. Voor controle op PGB wordt met ingang van de controle over het boekjaar 2021 een controle uitgevoerd. De aanbevelingen aangaande uitvoering 4 ogen principe, vastlegging en woonplaatsbeginsel worden niet overgenomen vanwege de afweging op gelopen risico en kosten. Alternatieve instrumenten worden ingezet.

3.4 Begrotingswijziging 2022

Op grond van de voorziene kosten ontwikkeling wordt de volgende begrotingswijziging ter zienswijze voorgelegd

bedragen x € 1.000	Begroting 2022			Jeugdteams 3 gem.			Begr.wijz. 1e burap overig			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Geraamd totaal Baten en lasten	122.503	122.374	-129	4.183	4.183	0	10.284	10.284	0	136.971	136.842	-129
Mutaties reserve	0	129	129	0	0	0	0	0	0	0	129	129
Geraamd totaal Resultaat	122.503	122.503	0	4.183	4.183	0	10.284	10.284	0	136.971	136.971	0

De begrotingswijzigingen zijn elders in deze bestuursrapportage toegelicht.

De verwachte gemeentelijke bijdragen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Voor de afbouwregeling regeling solidariteit is voorlopig gerekend met de solidariteitsuitkomsten uit de maandrapportage tot en met april, maar dan geactualiseerd met de nieuwe verdeelsleutel voortvloeiend uit de meicirculaire. Zoals eerder gerapporteerd en ook in deze bestuursrapportage toelicht betreft dit verouderde data wegens ontbrekende declaraties in combinatie met een nieuwe dienstenstructuur en een nieuwe methode van zorgtoewijzingen. Zodra voldoende declaratiegegevens beschikbaar zijn, zal dit geüpdatet worden en worden verwerkt in de maandrapportages aan gemeenten.

Tabel gemeentelijke bijdragen

	Stichting Jeugdteams incl. JPT	Zorginkoop	LTA	PGB	Gecertificeerde instellingen	Gesloten Jeugdhulp	Uitvoering skosten SOJ	Totaal	Sleutel meicirculaire 2022	Correctie wegens afbouw solidariteit	Totaal inclusief afbouw solidariteit	Totaal exclusief Jeugdteams	Begroot
Alblasserdam		5.147.303	272.454	366.528	547.223	99.935	273.189	6.706.633	5,06%	-1.100.187	5.606.446	5.606.446	5.460.968
Dordrecht		32.373.154	1.713.559	2.305.217	3.441.676	628.528	1.718.178	42.180.312	31,80%	-1.943.288	40.237.024	40.237.024	38.644.058
Gorinchem	1.221.437	8.938.228	473.114	636.471	950.247	173.537	474.389	12.867.422	8,78%	-1.301.738	11.565.684	10.344.247	9.107.932
Hardinxveld-Giessendam		3.556.363	188.244	253.240	378.086	69.047	188.751	4.633.731	3,49%	1.525.195	6.158.926	6.158.926	4.790.817
Hendrik-Ido-Ambacht		6.214.454	328.940	442.517	660.675	120.654	329.827	8.097.067	6,10%	321.888	8.418.955	8.418.955	7.639.590
Hoekschewaard	1.872.724	12.909.317	683.309	919.243	1.372.424	250.636	685.151	18.692.804	12,68%	1.002.116	19.694.920	17.822.196	16.139.482
Molenlanden	1.089.039	7.628.987	403.814	543.243	811.058	148.118	404.902	11.029.160	7,49%	850.668	11.879.828	10.790.789	10.391.407
Papendrecht		6.463.253	342.110	460.233	687.126	125.485	343.032	8.421.238	6,35%	262.106	8.683.344	8.683.344	7.894.763
Sliedrecht		7.007.986	370.943	499.023	745.038	136.061	371.943	9.130.994	6,88%	-365.167	8.765.827	8.765.827	7.756.112
Zwijndrecht		11.575.802	612.724	824.286	1.230.654	224.745	614.376	15.082.588	11,37%	748.407	15.830.994	15.830.994	14.549.274
Totaal	4.183.200	101.814.847	5.389.211	7.250.000	10.824.206	1.976.747	5.403.737	136.841.948	100,00%	-0	136.841.948	132.658.748	122.374.402